

W dniach 1-4.10.2019 roku studenckie Koło Naukowe Awangardystów uczestniczyło w polsko-niemieckim projekcie naukowym oraz podróży studyjnej do Niemiec **„Śladami kultury polskiej w Berlinie. Przeszłość i teraźniejszość”**. Opiekunem grupy był dr Ernest Kuczyński.

Celem wyjazdu było poszerzenie wiedzy członków Koła Naukowego Awangardystów z zakresu kultury i historii najnowszej Republiki Federalnej Niemiec, a ponadto poznanie polsko-niemieckich kontaktów kulturowych. Projekt stwarzał nie tylko doskonałą okazję do poszerzenia horyzontów i zdobycia nowych doświadczeń, lecz także do transgranicznego dialogu. Ważnym punktem wyjazdu naukowego były również: odwiedzenie autentycznych miejsc pamięci, spotkania z ekspertami oraz świadkami historii.

W pierwszym dniu podróży Koło Naukowe Awangardystów uczestniczyło w seminarium **„Na styku kultur - Karl Dedecius”** poprowadzonym przez dr Ilonę Czechowską, które odbyło się w Europejskim Uniwersytecie Viadrina Frankfurt (Oder). Członkowie Koła w ramach wykładu szerzej poznali sylwetkę Karla Dedeciusa oraz jego wkład w propagowanie polskiej literatury oraz kultury na terenie Niemiec. Grupa wspólnie z prowadzącą dywagowała na temat związany ze stykiem kultury Polskiej oraz Niemieckiej. Podczas dyskusji wyciągaliśmy wnioski związane z przenikaniem polskiej, jak i niemieckiej kultury względem siebie. Znaczącym aspektem podróży studyjne dla uczestników seminarium było zobaczenie archiwum Karla Dedeciusa, zapoznanie się z formą jego tłumaczeń oraz poznanie bliższej relacji Dedeciusa z przedstawicielami polskiej kultury w postaci listów oraz archiwalnych zdjęć.

Kolejnym punktem programu był spacer po pograniczu polsko-niemieckim. Istotne znaczenie dla studentów miało przejście przez most oddzielający Słubice oraz Frankfurt nad Odrą, gdyż jest on symbolicznym miejscem styku kultur - niemieckiej oraz polskiej. Grupa poprzez naukowy spacer poznała dwa oddzielne miasta, które ściśle ze sobą współpracują na wielu płaszczyznach: kulturowej, edukacyjnej oraz integracyjnej. Przemierzając ulice Frankfurtu poznaliśmy nie tylko jego historię, lecz także wspólnie odkrywaliśmy ślady polskiej kultury na terenie miasta. To było dla nas interesujące doświadczenie oraz czas na refleksję nad stosunkami polsko-niemieckimi i dalszej kooperacji **Europejskiego Uniwersytetu Viadrina** oraz **Uniwersytetu Łódzkiego**.

Drugiego dnia Koło Naukowe Awangardystów wyruszyło pociągiem z Frankfurtu nad Odrą do Berlina, gdzie rozpoczęliśmy historyczno-kulturowy spacer z przewodnikiem po Berlinie. Odwiedziliśmy takie miejsca jak: *East Side Gallery, Aleja Karola Marksa, Plac Aleksandra, Wieża TV, SpandauerViertel, HackescherMarkt, Wyspa Muzeów, Aleja pod Lipami, Bebelplatz, Brama Brandenburska, Mur Berliński (Miejsce pamięci Bernauer Straße), Pomnik Pomordowanych Żydów Europy, Plac Poczdamski* oraz *Checkpoint Charlie*. Historyczny charakter tego edukacyjnego spaceru poszerzył wiedzę uczestników koła o fakty i mity związane z historią Republiki Federalnej Niemiec, co wzbudziło w studentach chęć do dyskusji na temat przeszłości Niemiec, teraźniejszości, a także znaczenia tego kraju na arenie międzynarodowej. Naukowo-badawczy charakter naszej podróży wzbogacił nasz zasób wiedzy w zakresie szeroko pojętej kultury Niemiec oraz śladów polskiej kultury w Berlinie. Historyczne miejsca i zabytki, które zobaczyliśmy podczas dydaktycznego spaceru, stworzyły

studentom pole do dyskusji oraz przemyśleń na temat poszczególnych aspektów niemieckiej kultury.

Po spacerze grupa studentów wyruszyła do **Muzeum Kulturbrauerei**, gdzie odwiedziła wystawę „**Alltag in der DDR**” („**Dzień powszedni w NRD**”). Obejmowała ona interesujące eksponaty z przeszłości oraz materiały wizualne, które pomogły nam zrozumieć, jak wyglądał dzień powszedni w NRD. Możliwość konfrontacji polskich doświadczeń sprzed 1989 roku z socjalistyczną codziennością NRD pozwoliła zastanowić się nad różnicami i podobieństwami między naszymi państwami w czasach podziału Europy na blok wschodni oraz zachodni. Po wyjściu z muzeum rozpoczęliśmy dyskusje na temat śladów, jakie w dzisiejszej Republice Federalnej Niemiec oraz w Polsce pozostawił ustrój komunistyczny.

Trzeci dzień naszej naukowej podróży rozpoczęliśmy od wizyty w Instytucie Polskim w Berlinie. Tam spotkaliśmy się z dyrekcją i pracownikami instytutu, którzy opowiedzieli nam o strukturze, celach i projektach instytutu oraz wydarzeniach, które są obecnie organizowane. Koło Naukowe Awangardystów nie tylko zwiedziło bieżącą wystawę, lecz także poszerzyło swoje horyzonty o wiedzę na temat działalności tego typu instytucji. Spotkanie zaowocowało zaproszeniem studentów do odbycia praktyk w Instytucie Polskim w Berlinie.

Kolejnym punktem programu było zwiedzanie Bundestagu wraz z przewodnikiem. Podczas oprowadzania po gmachu Bundestagu zwrócono naszą uwagę na jego historię oraz znaczenie dla Republiki Federalnej Niemiec. Dzięki możliwości odwiedzenia niemieckiego parlamentu poznaliśmy strukturę działania obecnego rządu w Niemczech, rozszerzyliśmy swoją wiedzę na temat historii budynku oraz jego symboliki po II wojnie światowej.

Ostatni dzień naszej podróży był przeznaczony na samodzielne zwiedzanie Berlina. Studenci zostali podzieleni na grupy i wybrali się do licznych instytucji kultury, w tym m.in. do **Muzeum Żydowskiego**, **Muzeum Pergamońskiego**, **Muzeum Topografii Terroru**, **Niemieckiej Kinemateki**. Tego dnia członkowie Koła Awangardystów korzystali ochoczo z różnych innych form aktywności i mieli czas na odkrywanie wielokulturowego Berlina, a tym samym na bliższe poznanie społeczności i specyfiki tej niesamowitej metropolii, która na wszystkich uczestnikach wyjazdu wywarła ogromne wrażenie.

Podsumowanie:

Projekt „*Śladami kultury polskiej w Berlinie. Przeszłość i teraźniejszość*” oraz podróż studyjna do Niemiec pozwoliły nam zdobyć cenną wiedzę na temat stosunków polsko-niemieckich oraz historii i kultury Republiki Federalnej Niemiec. Zwiedziliśmy kilka instytucji kultury oraz pomników historii, co dało nam pole do dyskusji oraz motywację do dalszego działania związanego z zacieśnianiem relacji polsko-niemieckiej. Spędzając kilka dni poza granicami kraju Koło Naukowe Awangardystów poznało w praktyce pojęcia „styk kultur” oraz „tygiel kulturowy”. Niezmiernie istotnym był fakt osobistej konfrontacji z miejscami i wydarzeniami, które miały znaczący wpływ na Stary Kontynent, a ponadto możliwość poszerzenia horyzontów i nawiązania transgranicznego dialogu z partnerami z Niemiec.

Podróż naukowa pozostawiła po sobie nie tylko niezapomniane wspomnienia, lecz także zaowocowała licznymi zdjęciami oraz filmem samodzielnie przygotowanym przez studentów II i III roku Międzynarodowych Studiów Kulturowych (MSK).

Link do filmu:

<https://tinyurl.com/y66r74ob>

Link do zdjęć:

<https://tinyurl.com/yyyysyun>